

Angol nyelvű szekció a Varga Tamás Módszertani Napokon

1989 óta rendezzük meg a Varga Tamás Módszertani Napokat. (1989-ben Varga Tamás hetvenedik születésnapját ünnepelhetjük volna, de konferenciánkat már csak Varga Tamás emlékének szentelhetjük, ő 1987 november elsején elhunyt.) Az első rendezvényt Császár Ákos professzor nyitotta meg, a megnyitó előadás szövege kötetben is megjelent. (1) A rendezvényt sorozat népszerűsége és egyre növekvő súlya lehetővé tette, hogy szélesítsük a programot – 2001 óta szervezzük angol nyelvű szekciót.

2001 tavaszán angol nyelvű szekció szervezését kezdtük meg a Varga Tamás Módszertani Napok keretében, a Bolyai Társulat és az ELTE TFK Matematika Tanszék támogatásával, hogy a pedagógiai témában végzett kutatásairól angol nyelven számolhassanak be a fiatal kutatók. A szekció szervezői: *Pálfalvi Józsefné*, a Főiskolai Matematika Tanszék vezetője, aki a Módszertani Napokon belül erre a rendezvényre külön figyelmet fordít, *Ambrus András*, ma már az ELTE TTK Matematika Módszertan Tanszék vezetője, valamint e sorok szerzője, aki oxfordi tapasztalatai alapján gondolta el a rendezvényt.

Az angol nyelvű szekció hangulatában is igyekszik hasonlítani a hasonló angol szakmai rendezvényekhez. Az első évben a szekciót vezető külföldi vendégünk, *Tony Mann* professzor a Greenwich Egyetemről a szervezésben is segítséget nyújtott. Tony Mann ma már tanszékvezető professzor a Greenwich Egyetemen és az angol matematikatörténelem társaságában (a szervezet teljes neve: The British Society for the History of Mathematics, BSHM) vezető szerepet tölt be, gondolzza a társaság honlapját is. (2) A BSHM minden évben megrendezi a Kutatás Közben konferenciát. Az Oxfordban évente sorra kerülő tanácskozársra a magas szakmai színvonal és a barátságos légkör jellemző. Nekem 2001-ben volt módom részt venni rajta.

Az oxfordi Queen College-be belépni már önmagában is nagy élmény volt. Nagyon tetszett, hogy előadóként szívesen látott vendégek voltunk a turisták elől egyébként szigorúan elzárt területen. A patinás környezetben jól felszerelt, viszonylag kicsi teremben zajlott az ülés, amelyhez kiállítás is kapcsolódott. Az előadók többsége doktori disszertációját író kutató volt, akiket sok esetben elkísért témavezetőjük is.

Mi a magunk konferenciáján igyekszünk megvalósítani az Oxfordban tapasztalt tudományos és ugyanakkor baráti légkört. A magyar körülményeknek megfelelően mi nem korlátoztuk matematikatörténeti témákra az előadások körét, a matematikatanításról és társan értelmezett határterületeiről várunk előadókat. Hazai szervezésű nemzetközi konferencia megszervezése a célunk. Eddigi munkánk eredményeképpen egyre nő az érdeklődés.

Programunk nyílt, igyekszünk minél több fórumon népszerűsíteni. Nagy örömmel írom, hogy a szervezésben nagy segítséget kapunk kollégáinktól. A Debreceni Egyetem Matematika Doktori Iskolájában az egyik terület a matematika-módszertan. E program oktatói, különösen *Kántor Sándorné*, valamint *Szendrei Júlia* figyelmet fordítanak hallgatóik részvételére, külön is tájékoztatják őket a lehetőségről. A Veszprémi Egyetemen régóta jelentős eredménnyel folyó speciális oktatási szoftverfejlesztő munkába bekap-

csolódó hallgatókat *Sikné Lányi Cecilia* biztatja a részvételre, és segíti sikeres szereplésüket. *Csirmaz László* a CEU-n, a Közép-Európai Egyetemen propagálta rendezvényünket, ennek köszönhetjük az első amerikai hallgató beküldött absztraktját. Ebben az évben *Poór Zoltán*, a VEAB Neveléstudományi Szakbizottságának elnöke is segített az információ terjesztésében, neki és igen széles szakmai kapcsolatrendszerének köszönhetően olyan helyekre is eljutott a szekció híre, ahova korábban nem. *Freud Róbert* szintén segített a hírverésben, ennek köszönhetően *Babai László*, az USA-ban dolgozó matematikus is értékes segítséget nyújtott a szervezésben.

Hagyományosan tavasszal hirdetjük meg a rendezvényt – november első hétvégéjére –, nyár végére kérjük az angol nyelvű összefoglalókat. A felhívásokat angolul küldjük szét az Internet segítségével. Ezt kiegészíti a személyes figyelemfelhívás is. A felhívás egy magyar nyelvű változatából idézek:

Varga Tamás Módszertani Napok Konferencia
Angol Nyelvű Szekció

Részvételi felhívás

Az ELTE TFK Matematika Tanszéke és a Bolyai János Matematikai Társulat 2002 november 8-án és 9-én ismét megrendezi a Varga Tamás Módszertani Napok Konferencia keretében az angol nyelvű szekciót. A szekció célja lehetőséget adni magyar és külföldi fiatal kutatóknak, hogy a matematikatanításban és annak határterületein elért eredményeiket angol nyelven bemutathassák a szakmai közönség számára.

A szervező bizottság tagjai:

Ambrus András

Munkácsy Katalin

Pálfalvi Józsefné

A szekció munkaformái: előadások és poszterbemutatók

A jelentkezés feltétele:

A szekcióban előadást és poszterbemutatót egyetemi, főiskolai hallgatók, doktoranduszok, illetve más kutatók tarthatnak angol nyelven, a benyújtott és a szervező bizottság által elfogadott tömör összefoglalók alapján.

A jelentkezéseket és az összefoglalókat angol nyelven word formátumban szeptember 5-ig kell beküldeni a következő címre: vargamaskonf@ludens.elte.hu. A jelentkezők szeptember 20-ig értesítést kapnak a beküldött anyag elbírálásáról és a szekció pontos programjáról.

A jelentkezéskor kérjük a következő adatokat megadni: az előadás, illetve a poszter címe, a jelentkező neve, intézménye, e-mail címe.

A tartalmi összefoglaló szerkezete:

Cím: nyomtatott nagybetűvel

Szerző, intézmény, város

e-mail cím

Körülbelül 500 szavas összefoglaló

További információk a vargamaskonf@ludens.elte.hu címen kérhetők

A beküldött összefoglalók mind a kutatások magas színvonalát tükrözik, de igen sok gond van a határidők, a formai követelmények betartásával. Az összefoglalókat elektronikus úton kérjük, szerencsére ezt már mindenki meg tudja oldani. A szervezők munkáját eléggé megnehezíti, ha az összefoglalókat nekünk kell egységes formába öntenünk. Sőt, esetenként a különböző időpontokban küldött e-mailekből nekünk kell a címet, a szerző nevét, a szerző feltüntetni kívánt e-mail címét és magát az absztraktot kikeresni, de ez a konferencia-szereplés tanulásának természetes velejárója. A második alkalomtól kezdve már nem csak írásvetítőt, hanem számítógépet és projektort is tudunk az előadók-nak biztosítani.

Szekciónk nemzetközi jellege alakulóban van. Ma még az előadók magyarok, a hallgatóság túlnyomó többsége magyar, de az egyik szekcióvezető nagy tekintélyű angol vagy más külföldi professzor, és van néhány külföldi vendégünk is. A Varga Tamás Napok fő programjában előadó külföldi vendégek, akiknek előadását a magyar közönség

számára kollégáim lefordítják, a párhuzamosan folyó magyar és angol nyelvű szekciók közül általában az angolt választják. Reméljük, hamarosan több külföldi résztvevő is érkezik, ami a felsőoktatás-pedagógiai célokon túl is egyre indokoltabbá fogja tenni az angol nyelv használatát.

A szekció-előadások jellemző kutatási területe a matematikatanítás módszertana. Az elmúlt két évben megtartott előadások és az idei évre beküldött összefoglalók alapján ez a téma jelenti a program nagyobb hányadát, ezt egészítik ki más, rokon területekről érkező előadások. Vannak a matematikai, matematikatörténeti témáknak és a számítógéppel segített oktatásnak is képviselői. A fő témához szorosabban kapcsolódnak azok a beszámolók, amelyek a fogyatékos tanulók oktatásában használható programokkal összefüggő kutatásokról nyújtanak képet, de szívesen fogadtuk a más témájú szoftverekre vonatkozó kutatásokat is. Ezek az új eljárások, módszerek a hagyományosabb eszközökhöz szokott matematikatanároknak új tapasztalatokat jelentenek.

A konferenciára közvetlenül is meghívtuk a matematika tantárgypedagógiai doktori iskola hallgatóit. Ezen kívül meghívtuk a Veszprémi Egyetem multimédiával foglalkozó doktoranduszait is. Ez a döntésünk szerencsésnek bizonyult, a pedagógiát más-más oldalról megközelítő hallgatók nézőpontja, munkatílusa jól kiegészítette egymást.

A szekciót Tony Mann (University of Greenwich) és Ambrus András (ELTE TTK) vezette. A konferencián, a szekción kívüli időben, mindketten előadást is tartottak.

A szekció munkája igen sikeres volt, az előadó fiatalokat több esetben elkísérte konzulens oktatójuk, sok további érdeklődő is volt.

Az előadásokat három nagyobb témakör köré csoportosítottuk:

- multimédiával kapcsolatos előadások (Raven-teszt, logikai szoftverek, színértékelés);
- matematikai előadások (Kerékjártó tétele, klasszikus analízis tételek);
- a matematikatanítással közvetlenül kapcsolatos előadások (konkrét reprezentációk az algebratanításban, hagyományos és számítógépes eszközök, „nehéz” témakörök effektív tanítása).

A hallgatók egy része még kutatásának kezdetén tart, ők elsősorban kutatási terveikről, témájuk elméleti háttérérol számoltak be, mások már eredményeiket ismertették.

A magyarok ritkán kapnak dicséretet nyelvtudásukért. Ezért különösen nagy öröm volt olvasni Tony Mann már Greenwichből küldött levelét. Ebből idézek: (3) „Nagy hatással voltak rám a hallgatók bemutatói. Az angol nyelvtudásuk kiváló, az előadások mindegyik esetben gördülékenyek voltak, az előadók magas szintű nyelvi kompetenciával rendelkeztek, képesek voltak korrekt angol nyelven előadni mondanivalójukat.”

Ezek a szavak akkor is jól esnek, ha tekintetbe vesszük az angolok legendás udvariasságát.

És néhány szó a tartalomról: „Az előadások nemcsak érdekesek voltak, hanem azt is tükrözték, hogy a hallgatók fontos témákkal foglalkoznak. A találkozásunkról sok gondolattal jöttem haza Greenwichbe, és beszámoltam kollégáimnak a hallgatók (főképpen doktorandusz előadók) munkájáról. Értékes tapasztalat volt számomra a program.”

A következő évben újból jelentkeztek előadók a debreceni matematikapedagógiai doktori iskolából, informatikus mérnökök Veszprémből. A szekció vezetését a lengyel *W. Zawadowskin* vállalta, aki nyitóelőadást is tartott, s befejezésül rövid áttekintést adott a varsói doktori iskoláról, bemutatott néhány érdekes kutatási témát.

A szekció magyar vezetője ekkor is Ambrus András volt. Az előadások az első évinek megfelelően három nagyobb témakör köré csoportosíthatók:

- multimédiával kapcsolatos előadások;
- matematikatanítási előadások;
- matematikatörténeti előadások és poszterek.

Az előadások stílusa, műfaja a választott témától, a kutatás jelenlegi állásától, az előadók személyétől, a nyelvtudás színvonalától, az alkalmazott prezentációs technikától

függően eltérő volt, de mind felkeltette a hallgatóság érdeklődését, felvillantotta a későbbi együttműködés lehetőségét. Találkoztak olyan kutatók is, akik közeli témában végzik vizsgálataikat, de eddig nem tudtak egymásról. Jelen voltak kísérőként témavezetők is és hasonló témákban kutató, most még nem szereplő, de azt a következő évben tervező fiatalok is.

Az idei évben beküldött absztraktok is a már hagyományosnak mondható három téma köré csoportosíthatók, újdonság a számítógéppel segített matematikatanítás iránt megnövekedett érdeklődés.

Tapasztalataink alapján a szekció szervezését folytatni kívánjuk. Örömmel várjuk érdeklődésüket, megjegyzéseiket, segítségüket.

Jegyzet

(1) Császár Ákos (1993): Varga Tamás élő matematikája. In: *Matematikatanárképzés – matematikatanár-továbbképzés*. Calibra Kiadó.

(2) *The British Society for the History of Mathematics*. <http://www.dcs.warwick.ac.uk/bshml/>

(3) Professzor Tony Mann e-mailben küldött értékelése az első angol nyelvű szekciónkról.

Melléklet: az előadások, posztterek címei és a szerzők

Páll Attila – Szabó Julianna – Csuti Péter: Software to develop logical way of thinking

Kosztján Zsolt – Lányi Cecília – Schanda János: Introducing a CD on teaching colorimetry

Várady Géza – Sándor Norbert: Computer version of Raven test

Gyöngyösi Erika: Research in secondary mathematics education related to teaching certain „difficult” topics more effectively

Kónya Eszter: Kerekjarto’s Theorem about noncompact surfaces

Dáné Károly: The proof of some classical theorems through elementary mathematical analysis

Vancsó Ödön: Problems in stochastic thinking

Stankov, Gordana: Use of concrete representations in algebra teaching

Barta Tünde: Combination of tradicional and computer based tool in mathematics education

Kutrovácz Gábor: Two views on greek mathematics

Török Judit: „Mind reading” in Mathematics Classrooms (Some Metacognitive Aspects of Mathematics Teaching)

Kosztján Zsolt Tibor – Tilinger Ádám – Toldi Zsolt: The amelioration of perception of space and depth by the help of VRML

Peter Glenn: PROMYS Program

Szabó Julianna – Páll Attila: Development of a computer controlled cognitive diagnostics and rehabilitation method for the use on the Internet

Munkácsy Katalin: International links in the teaching of mathematics

Patak Ildikó: Mathematik des Alltagslebens

Dáni Zsuzsanna: History of Mathematics in the Classroom

Führerné Nagy Györgyi: Die Sonnen-Uhren

Nagné Kondor Rita: Using the Cinderella Program in Teaching Geometry

Varga Mária: My Geometrical Picture-Book

Óri István: Teaching Mathematics by Using Microsoft Excel

Tilinger Ádám – Umenhoffer Tamás – Lányi Sík Cecília: Orientation of left handed people in the virtual worlds

Tilinger Ádám – Toldi Zsolt – Gergely Ákos – Lányi Sík Cecília – Buday Endre: The improvement of the perception of space and depth in the high school age-group

Kónya H. Eszter: Geometric thought of undergraduate preservice teachers

Jassó Judit: Teacher training with Cabri Géometre

Tarcsi Margit: The connection between knowledge in real life and knowledge gained at school – through the teaching of measurement